

มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา

นางสาวจิรวรรณ สร้อยน้ำ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกศึกษามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

000431

POLITICAL PARTICIPATION CONCEPTS OF THE VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS

Miss Jeerawan Sroinum

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

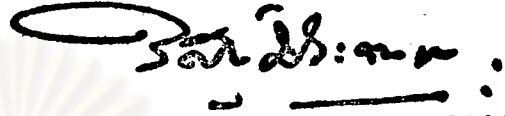
Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักศึกษานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ

.... กรรมการ

.... กรรมการ

.... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาวุฒิกุล
รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา

ชื่อ นางสาวจิรวรรณ สร้อยน้ำ แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2518

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นักเรียนได้รับจากการเรียนในโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเพศ และการแสดงออกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน วิธีสอนสังคมศึกษาที่ครูใช้ปลูกฝังและพัฒนา มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนของครูกับมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมือง และเพื่อหาข้อเสนอแนะการปรับปรุงการสอนสังคมศึกษาที่จะพัฒนา มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองแก่นักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

สุ่มตัวอย่างประชากรชายหญิงอย่างละ 200 คน ซึ่งเป็นนักเรียนอาชีวศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายอาชีพ จากโรงเรียนชายและโรงเรียนหญิง ประเภทละ 3 โรงเรียน และโรงเรียนสหศึกษา 2 โรงเรียน และครูผู้สอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 13 คน ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง .8023 แบบสอบถามการแสดงออกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน แบบสอบถามครูเกี่ยวกับวิธีสอนที่ครูใช้ปลูกฝังและพัฒนา มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนักเรียนโดยหาอัตราร้อยละ ทดสอบค่าไคสแควร์ และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว กับเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างโรงเรียนด้วยวิธีของกันกัน แบบสอบถามนักเรียนได้วิเคราะห์หาอัตราร้อยละ และทดสอบค่า-

ไคสแควร์ ส่วนแบบสอบถามครูไคคำนวณหาค่ามัธยิมเลขคณิตของวิธีสอนของครู

ผลการวิจัย

1. นักเรียนส่วนใหญ่มีมโนทัศน์เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย และมีมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองถูกต้องที่ 7 และ 6 เรื่องตามลำดับ มีมโนทัศน์ดังกล่าวถูกต้องน้อย 3 และ 6 เรื่องตามลำดับ
2. มโนทัศน์เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยและมีมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน ถูกหรือผิดขึ้นอยู่กับเพศของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ใน 7 และ 8 เรื่องตามลำดับ
3. นักเรียนชายมีมโนทัศน์เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยและมีมโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองถูกต้องที่ 6 และ 3 เรื่องตามลำดับ และถูกต้องน้อย 4 และ 8 เรื่องตามลำดับ นักเรียนหญิงมีมโนทัศน์ดังกล่าวถูกต้องที่ 8 และ 7 เรื่องตามลำดับ และถูกต้องน้อย 3 และ 6 เรื่องตามลำดับ
4. การแสดงออกของนักเรียนในการติดตามข่าว การฟังการอภิปราย การชม นิตรรศการ ความเห็นเกี่ยวกับนิตรรศการที่ชม และกิจกรรมที่นักเรียนเคยเข้าร่วม นักเรียนส่วนใหญ่สนใจกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเมืองแทบทุกประเภท การแสดงออกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองขึ้นอยู่กับเพศของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ใน 10 เรื่อง
5. วิธีสอนที่ครูใช้ปลูกฝังและพัฒนา มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การสอนแบบบรรยาย การใช้ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น สอนโดยการตั้งคำถาม สอนตามแบบเรียนให้นักเรียนค้นคว้าความรู้ ใช้วิธีแก้ปัญหา ฝึกทักษะการมีส่วนร่วม การแสดงบทบาท การสร้างสถานการณ์จำลอง การใช้วิทยากร และการใช้อุปกรณ์การสอน
6. มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนทั้ง 8 โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ นักเรียนโรงเรียนที่ 5, 7 และ 8 ต่างก็ไคคะแนนมโนทัศน์โดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนโรงเรียนที่ 1, 2 และ 3 นักเรียนโรงเรียนที่ 3 และ 4 ต่างก็ไค-

๑
คะแนนโน้ตค้นโดยเฉลี่ยต่ำกว่านักเรียนโรงเรียนที่ 5 และ 8 นักเรียนโรงเรียนที่ 6 ได้
คะแนนโน้ตค้นโดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนโรงเรียนที่ 1 วิธีสอนของครูที่สอนในโรงเรียนที่
นักเรียนมีโน้ตค้นโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน ครูใช้วิธีสอนบางวิธีมากเหมือนกันและใกล้เคียงกัน
แต่ยังมีวิธีสอนบางวิธีที่ครูใช้สอนแตกต่างกัน

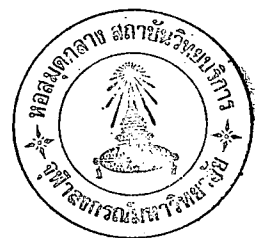
ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Political Participation Concepts of
the Vocational School Students

Name   Miss Jeerawan Sroinum
Department of Secondary Education

Academic Year   1975

ABSTRACT

Purposes

The purposes of this research were to study the political participation concepts the vocational students gained from schools, the relationship between political participation concepts and sex of the students as well as political participation concepts and students' political behavior, social studies instruction techniques in developing the students' political participation concepts, the relationship between social studies instruction techniques and the students' political participation concepts and to find out some recommendations on improving the teaching techniques in developing the students' political participation concepts.

Procedures

Two hundred male and two hundred female Matayom Suksa VI students from three boy vocational schools, three girl vocational schools and two co-education vocational schools together with 13

social studies teachers were randomly selected for this study. A test on political participation concepts with the reliability of .8023, and two questionnaires concerning students' political behavior and civics instruction constructed by the researcher were administered to the subjects selected. The obtained data from the test were analysed by percentage, chi-square testing, then tested under a one way analysis of variance design and Duncan's new multiple range test; the data from the students' questionnaires were analysed by percentage and chi-square testing; then an arithmetic mean was treated with the data from the teacher questionnaires.

Results

1. Most of the students gained more favorable marks on seven concepts of democracy and six concepts of political participation, and less favorable marks on three concepts of democracy and six concepts of political participation respectively.

2. Whether students' concepts of democracy and political participation were right or wrong on seven and eight concepts respectively depended on sex of the students which was significantly different at the level of .05 and .01.

3. The male students' concepts of democracy and political participation gained more favorable marks on six and three concepts and less favorable marks on four and eight concepts, the female students gained more favorable marks on eight and seven concepts and less favorable marks on three and six concepts respectively.

4. The students participated in the following actions: paying attention to current events, listening to discussions, going to exhibitions, giving opinions on exhibitions and participating in activities, and they were almost interested in all the above political activities. The political behavior depended on sex of the students significantly at the level of .05 and .01 on ten concepts.

5. Teachers' instruction techniques in developing political participation concepts, ranged from the highest to the lowest, were lectures, using current events, discussions, interrogative method, using textbooks, inquiry method, problem solving method, practicing participation skills, mock situations, role playing, using resource persons and audio visual aids.

6. At eight vocational schools, the students' political participation concepts were significantly different at the level of .05 which can be specified as follows: the students of the fifth, the seventh and the eighth schools had a higher average concept scores than those of the first, the second and the third schools, those of the third and the fourth schools had a lower average concept scores than those of the fifth and the eighth schools and those of the sixth school had higher average concept scores than those of the first school. Concerning teachers' instruction in schools where the students had different average concept scores, some of instructions were similar, but some were different.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยารุทพิบูล และรองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ รวมทั้งช่วยเหลือเอาใจใส่อย่างดียิ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ศาสตราจารย์ จริญญา สุภาพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทักษิณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ อาจารย์แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ สวัสดิ์ จงกล หัวหน้ากองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์ ที่ได้กรุณาตรวจความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบถามและแบบสอบถาม ตลอดจนแนะนำข้อบกพร่องบางประการ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัย อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์โรงเรียนต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือและความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณ คุณสมบัติ ไตรโสรัส ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านที่กล่าวนามมานี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้.

จิรวรรณ สร้อยน้ำ

ศูนย์วิทยุโทรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฐ
บทที่	

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	15
สมมุติฐานของการวิจัย	16
ขอบเขตของการวิจัย	16
ความจำกัดของการวิจัย	16
ข้อตกลงเบื้องต้น	17
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	17
คำจำกัดความ	17
2. การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
3. วิธีดำเนินการวิจัย	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
ตัวอย่างประชากร	35
การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีวิเคราะห์ข้อมูล	38
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	79
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	79
วิธีดำเนินการวิจัย	79
สรุปผลการวิจัย	80
การอภิปรายผลการวิจัย	86
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	112
ประวัติการศึกษา	156

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน	35
2. จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน	36
3. ร้อยละของผู้ที่มีทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ถูกต้อง	45
4. ร้อยละของผู้ที่มีทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองถูกต้อง ...	46
5. ค่าไคสแควร์และร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาชายหญิงที่ตอบ แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ...	48
6. ค่าไคสแควร์และร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาชายหญิงที่ตอบ แบบสอบถามทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมือง	50
7. ร้อยละของนักเรียนที่ขบคิดความเข้าใจในหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท	53
8. ร้อยละของนักเรียนที่ฟังการอภิปรายแต่ละประเภท	54
9. ร้อยละของนักเรียนที่ชมรมนิทรรศการแต่ละประเภท	55
10. ร้อยละของนักเรียนที่มีความเห็นด้วยในการคูนิทรรศการ	56
11. ร้อยละของนักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละประเภท	57
12. การแสดงออกที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน จำแนกตามผลการสอบถามทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมือง ...	59
13. การแสดงออกที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน จำแนกตามผลการสอบถามทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมือง ...	61
14. การแสดงออกที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน จำแนกตามผลการสอบถามทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมือง ...	64
15. ลักษณะโดยทั่วไปเกี่ยวกับตัวครูผู้สอน	65
16. วิธีสอนที่ครูใช้ปลูกฝังและพัฒนาทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนักเรียนในแต่ละขอ	67

17. วิธีสอนที่ครูใช้ปลูกฝังและพัฒนาโน้ตค้นการมีส่วนร่วมทางการ เมืองของนักเรียนแยกตามโรงเรียน	73
18. สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนโน้ตค้นการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนทั้ง 8 โรงเรียน	74
19. ความแตกต่างระหว่างคะแนนโน้ตค้นการมีส่วนร่วมทางการ เมืองของนักเรียนโดยเฉลี่ยระหว่าง 8 โรงเรียน	75

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย